

ZAPYTANIE OFERTOWE

I. ZAMAWIAJĄCY:

Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej

ul. Noakowskiego 10 lok. 1

00-666 Warszawa

Osoba koordynująca: Anna Sokolnicka

II. OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

Przedmiotem zamówienia jest przeprowadzenie badania ewaluacyjnego Programu Szkoła Ucząca Się (SUS). Poniżej przedstawiamy niezbędne informacje o programie SUS, celach, założeniach ewaluacji.

1. Opis programu

Program prowadzony od 2000 roku przez Centrum Edukacji Obywatelskiej i Polsko–Amerykańską Fundację Wolności. W tym czasie w programie udział wzięło blisko 4 000 szkół, a w szkoleniach prawie 130 000 nauczycieli i dyrektorów.

a. Cel programu:

Podniesienie jakości pracy polskiej oświaty. Program pomaga szkołom **poprawić efektywność uczenia się uczniów** przez **lepsze metody nauczania** i **zmianę kultury pracy szkoły**. W szczególności oznacza to:

- zwiększenie koncentracji nauczycieli na uczeniu się uczniów i doskonaleniu metod nauczania;
- zmianę formy bieżącego oceniania uczniów – stosowanie oceniania kształtującego, które pomaga skutecznie rozpoznać, jak przebiega proces uczenia się;
- upowszechnianie **metod angażujących uczniów** w naukę i rozwijających **kompetencje kluczowe**;
- wprowadzanie efektywnych **praktyki współpracy nauczycieli**.

b. Główne działania:

- Kształcenie i doskonalenie dyrektorów i nauczycieli,
- Wprowadzanie oceniania kształtującego do pracy szkoły,
- Współpraca z instytucjami tworzącymi politykę edukacyjną.

c. Komponenty programu uwzględnione w ewaluacji:

- **Całościowe programy rozwoju szkoły (dalej jako CRS)**

Dwa 2-letnie etapy systemowego **wdrażania oceniania kształtującego** do pracy nauczycieli na poziomie podstawowym i zaawansowanym. W latach 2000-2017: 1370 szkół. W 2017: 249 szkół.

Poziom podstawowy (dalej jako CRS1) - poznanie i wprowadzenie do codziennej praktyki podstawowych elementów oceniania kształtującego: cele lekcji, kryteria sukcesu oraz informację zwrotną. **Poziom zaawansowany (dalej jako CRS2)** - koncentracja na pogłębianiu rozumienia oceniania kształtującego poprzez pracę ze strategiami OK, wprowadzanie podstawowych praktyk profesjonalnej pracy nauczycieli. Dyrektorzy uczą się wprowadzać do szkół zmianę nastawioną na poprawę efektów uczenia się uczniów i nauczania.

- **Klub SUS (dalej jako Klub)**

Wsparcie oferowane szkołom zaangażowanym w program SUS. Zrzesza szkoły zainteresowane ciągłym doskonaleniem procesu nauczania i uczenia się uczniów poprzez wprowadzanie Praktyk Pracy Nauczycieli. Dzięki uczestnictwu w Klubie dyrektorzy szkół mogą zapoznać się z najnowszymi trendami w dziedzinie edukacji, nauczyciele doskonalic swój warsztat pracy, a wszyscy korzystać nawzajem ze swojej wiedzy i umiejętności.

- **Laboratoria Praktyki Edukacyjnej SUS (dalej jako Laboratoria)**

Szkoły, które pracują nad udoskonaleniem Praktyk Pracy Nauczycieli nazywane laboratoriami. Laboratoria są jednocześnie miejscem, w którym inne szkoły mogą obserwować dobre praktyki takie jak: analiza prac uczniów, rozwijanie lekcji, obserwacja wybranych uczniów, spacer edukacyjny, doskonaląca analiza nauczania, OK – Obserwacja.

2. Cele ewaluacji

Ewaluacja Programu skoncentrowana będzie na ocenie realizowanych działań oraz ich efektów. Intencją jest, aby badanie uwzględniło ogólną ocenę wpływu Programu na jakość pracy szkół nieuczestniczących w Programie, tym samym pozwoliło odpowiedzieć na pytanie, czy i w jakim stopniu Program oddziałuje na system oświaty w Polsce.

a. Ocena działań oznacza:

- sprawdzenie, w jakim stopniu poszczególne działania są realizowane zgodnie z założeniami Programu;
- jakie są związki między komponentami;
- w jakim stopniu konstrukcja Programu wpływa na osiągnięcie celów, tj. czy rama organizacyjna jest zoptymalizowana do osiągnięcia efektywności działań.

b. Ocena efektów oznacza ocenę zmian, które zaszły w szkołach dzięki udziałowi w Programie. Ocena ta powinna być powiązana z badaniem poszczególnych komponentów Programu.

c. Ocena wpływu ma na celu dostarczenie informacji, w jakim stopniu Program oddziałuje na inne szkoły, nieuczestniczące w Programie, a także czy i jak oddziałuje na działania systemowe podejmowane na szczeblu centralnym na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Wnioski i rekomendacje z badania ewaluacyjnego wykorzystane zostaną do rozwoju Programu:

- wprowadzania ewentualnych modyfikacji stosowanych rozwiązań,
- określenia kierunków rozwoju Programu, w tym opracowania strategii na lata 2021 – 2023,
- stworzenia systemu ewaluacji wewnętrznej, która w przyszłości pomoże zapewnić jakość prowadzonych działań,

- budowania strategii promocji Programu, w tym przede wszystkim konstruowania przekazu o działaniach i ich efektach.

3. Założenia ogólne ewaluacji

Ewaluacja powinna być skoncentrowana na bieżącym funkcjonowaniu Programu, niemniej tam, gdzie jest to uzasadnione pytaniami badawczymi, ewaluatorzy powinni sięgnąć wstecz. Ewaluacji podlegają wybrane komponenty Programu.

4. Kryteria ewaluacji

- Wpływ w skali makro (system edukacji)
- Skuteczność we wspieraniu procesów uczenia się i nauczania
- Spójność wewnętrzna Programu, na poziomie wartości i operacyjnym
- Adekwatność do potrzeb

5. Charakterystyka źródeł danych

- Sondaż** – dyrektorzy (lub vice) oraz nauczyciele-liderzy SUS. Sondaż realizowany za pomocą wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo (CATI).
- SUS: CEO dysponuje operatem. Wielkość próby: 320 osób, pod dwie ze szkoły – dyrektor/vice-dyrektor oraz nauczyciel-lider. Realizator losując szkoły powinien zadbać o proporcjonalne reprezentacje poszczególnych warstw: formy (kolumny w tabeli poniżej) i edycji (wersy w tabeli). Ewentualne odchylenia powinny zostać skorygowane wagami.

Edycja	lata	tylko CRS1	tylko CRS2	Klub SUS (Laboratoria)	Laboratoria	razem
X	2012-2014	15%	4%	8%	3%	31%
XI	2013-2015	8%	4%	6%	3%	21%
XII	2014-2016	6%	3%	10%	2%	22%
XIII	2015-2017	9%	4%	11%	3%	26%
Razem		39%	16%	35%	10%	100%=320

- Akademia Liderów Oświaty SUS: próba 120 osób, technika CATI, operat w posiadaniu CEO.

- Sondaż** na próbie pełnej publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, operat na podstawie Systemu Informacji Oświatowej, technika realizacji: CAWI uzupełnione CATI.
- Desk research** (informacje o podjętych działaniach, statystyki szkoleń itd.).
- Osiem studiów przypadku** [dalej jako CS] – dyrektor (IDI), nauczyciele (IDI z liderami, FGI cała rada, miniankieta), uczniowie (FGI jedna klasa, miniankieta), otoczenie – placówka doskonalenia nauczycieli, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, organ prowadzący (do 5 IDI, możliwa realizacja telefoniczna), trener współpracujący ze szkołą (IDI). Dobór przypadków do CS zostanie uzgodniony po wyborze Wykonawcy, studia powinny obejmować po dwie szkoły z

każdego poziomu zaawansowania w SUS – dwie uczestniczące jedynie w CRS1, dwie – CRS2, dwie w klubie SUS, ale bez zaangażowania w komponent Laboratoria, dwie – Laboratoria.

- e. **Wywiady eksperckie** (decydenci, przedstawiciele NGO, osoby kierujące Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Kadry Kierowniczej Oświaty, badacze, ośrodki doskonalenia nauczycieli). Do 8 IDI, możliwe telefoniczne.
- f. **Wywiady indywidualne lub fokusowe** - trenerzy SUS (IDI lub FGI) – badanie powinno objąć nie mniej niż 20 spośród 50 osób. Dobór metody w zależności od dostępności badanych.
- g. **Wywiady indywidualne** - przedstawiciele CEO (do 3 IDI).

5. Czas realizacji

Etap I: Prace nad konceptualizacją badania – przygotowanie raportu metodologicznego
czerwiec- sierpień 2019

Etap II: Zbieranie danych – przygotowanie raportu cząstkowego w formie prezentacji informującej o stanie badań i kluczowych wnioskach z pierwszego etapu ewaluacji
wrzesień 2019 - kwiecień 2020

Etap III: opracowanie raportu końcowego
maj - lipiec 2020

6. Konceptualizacja: pytania kluczowe, definicje operacyjne, kryteria i źródła

Pytania kluczowe	Kryteria ewaluacji	Źródła
<p>A. W jakim stopniu Program odpowiada na potrzeby szkół w zakresie poprawy uczenia się i nauczania?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jakie problemy i potrzeby identyfikują szkoły w zakresie poprawy uczenia się i nauczania uczniów? (należy uwzględnić długość współpracy ze szkołami w ramach Programu) - W jakim stopniu cele i działania podejmowane w ramach Programu odpowiadają na te problemy oraz potrzeby? Jakiego wsparcia ze strony CEO potrzebują szkoły, które wzięły udział we wszystkich komponentach Programu? Jaka jest rola tego wsparcia? - Czy i w jakim stopniu udział w Programie wpływa na sposób identyfikowania potrzeb i określania celów przez szkoły? Jaka zmiana zachodzi w sposobie identyfikowania zmian w trakcie udziału w Programie? - Dlaczego szkoły przystępują do Programu? Jakie są motywacje dyrektora szkoły, a jakie nauczycieli? Czy wartości promowane w ramach Programu są czynnikiem motywującym do udziału? - Co decyduje o kontynuacji lub rezygnacji z udziału w kolejnych etapach Programu? Na jakie zmiany w szkole liczą uczestnicy? Czy te zmiany zaszły w szkole? Czy Program pomógł w ich przeprowadzeniu? <p>* problemy/potrzeby zawężamy do uczenia się i nauczania uczniów</p>	<p>Adekwatność Programu do potrzeb Zmiana świadomości potrzeb</p>	<p>Dyrektorzy SUS CS – szczególnie pytania dotyczące ewolucji potrzeb</p>
<p>B. W jakim stopniu konstrukcja Programu i sposób realizacji poszczególnych komponentów wspierają osiągnięcie celów?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Czy Program jest spójny wewnątrznie na poziomie celów poszczególnych komponentów i stosowanej metodologii? Czy cele i metodologia poszczególnych komponentów są spójne z ogólnymi celami Programu? - W jakim stopniu sprawdza się w praktyce koncepcja mobilności szkół między poszczególnymi komponentami tzw. drogi SUS? - Czy Program jest spójny z założeniami teoretycznymi (teorią zmiany)? - Jakie praktyki w zakresie budowania wiedzy są wykorzystywane w Programie, jakie pozostają niewykorzystane? 	<p>Spójność programu</p>	<p>Desk (CBD*)</p>

<p>* CBD Centralna Baza Danych CEO</p>		
<p>C. W jakim stopniu formy pracy stosowane w Programie wpływają na osiągnięcie celów?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jak oceniane są poszczególne formy pracy*? - Jakie formy pracy stosowane w Programie są najbardziej skuteczne i dlaczego? - Jakie kompetencje osób prowadzących szkolenia, kursy on-line i indywidualną asystę szkół są najbardziej istotne i dlaczego? [perspektywa odbiorców i trenerów] - Na ile założenia Programu są zrozumiałe dla odbiorców? Jak uczestnicy oceniają czytelność komunikacji i drożność kanałów komunikacyjnych? - Jak uczestnicy oceniają kontakt z asystentami szkół (trenerami) i pracownikami biura? - Jak sprawdza się proces i forma przygotowania oraz wspierania osób prowadzących poszczególne formy pracy? Jakie są mocne, a jakie słabe strony tych działań? <p>* formy pracy: szkolenia stacjonarne dla rad pedagogicznych lub nauczycieli-liderów, konferencje dla dyrektorów szkół, kursy on-line, wsparcie asystenta szkół [należy położyć szczególny nacisk na ocenę indywidualnej asysty]</p>	<p>Skuteczność stosowanych form we wspieraniu uczenia się i nauczania</p>	<p>CS Trenerzy CATI dyrektorzy SUS</p>
<p>D. Jak udział w Programie zmienia podejście szkół do uczenia się i nauczania uczniów?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jakie efekty** udziału w Programie oraz w poszczególnych komponentach* dostrzegają nauczyciele, dyrektorzy, uczniowie i po czym je poznają? (efekty planowane i uboczne) - Czy efekty są spójne z celami Programu? Czy efekty są spójne z oczekiwaniami, które szkoły miały na początku udziału w Programie/poszczególnych komponentach? - Jakie zmiany w pracy szkoły zostały wdrożone w wyniku udziału w Programie – czy uczestnicy zauważają zmiany w praktyce pracy nauczycieli lub/i w kulturze pracy szkół? - Jakie czynniki*** (po stronie CEO i po stronie uczestnika) sprzyjają osiągnięciu pożądanego efektów Programu? - Jakie działania podejmuje szkoła, aby zapewnić trwałość efektów osiągniętych dzięki udziałowi w Programie? 	<p>Skuteczność komponentów* we wspieraniu uczenia się i nauczania Spójność uzyskanych efektów z celami</p>	<p>CS Trenerzy CEO Wywiady eksperckie</p>

<p>*komponenty: CRS1, CRS2, Klub SUS, Laboratorium oraz nowe edycje Nauczycielska Akademia Internetowa ** efekt: zmiana na poziomie postaw/podjęcie działań zgodnie z zaplanowanymi efektami dla poszczególnych komponentów *** czynniki w obszarze wpływu</p>		
<p>E. W jaki sposób i w jakim zakresie Program oddziałuje na system oświaty?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jaki jest wpływ Programu (środowiska CEO) na rozwiązania w skali systemowej (zmiany w prawie, upowszechnianie wiedzy i praktyk – <i>teorii</i> SUS)? - Czy i w jaki sposób koncepcja i metody pracy stosowane w Programie są praktykowane w szkołach nieuczestniczących w Programie? Z czego to wynika? - Jakie znaczenie ma doświadczenie pracy w Programie w roli współpracownika, trenera z punktu widzenia ich roli w systemie oświaty? - Jaką rolę w upowszechnianiu koncepcji Programu pełnią publiczne i niepubliczne placówki doskonalenia nauczycieli? <p>-> pytania dodatkowe: na ile CEO jest rozpoznawalne wśród placówek doskonalenia nauczycieli? Jaki jest potencjał realizacji celu/misji SUS za pośrednictwem placówek doskonalenia nauczycieli? Jakie elementy <i>teorii</i> SUS stosują one w swoich działaniach? Jak oceniana jest dotychczasowa współpraca pomiędzy SUS a placówkami doskonalenia nauczycieli w ramach projektów POWER? Jak ta współpraca powinna przebiegać w przyszłości?</p>	<p>Wpływ programu na poziomie makro</p>	<p>Wywiady eksperckie Przedstawiciele CEO Trenerzy CAWI/CATI ODNY</p>
<p>W jakim stopniu Program wpływa na wyrównywanie szans uczniów w miejscowościach do 20 tys. mieszkańców? - Uwzględnić w doborze CS</p>		<p>DR</p>

III. ZADANIA, WYMAGANIA I SPOSÓB WYBORU EWALUATORÓW

7. Zadania zespołu badawczego

- a. Realizacja badania w ciągłej komunikacji z Zamawiającym;
- b. Regularne informowanie o postępach z przeprowadzonego badania;
- c. Przeprowadzenie warsztatu w celu pogłębienia i ewentualnej modyfikacji koncepcji badania;
- d. Przygotowanie raportu metodologicznego;
- e. Przygotowanie raportu częściowego w formie prezentacji wskazującej stan badań i kluczowe wnioski;
- f. Przygotowanie raportu końcowego zawierającego wyodrębnione opisy case studies;
- g. Przeprowadzenie warsztatów implementacyjnych, których celem będzie omówienie wpływu wniosków końcowych ewaluacji na działania programowe;
- h. Przygotowanie rekomendacji do wdrożenia systemu ewaluacji wewnętrznej – wskazówki metodologiczne, cele, podziału ról pomiędzy eksperta ds. ewaluacji, koordynatora, ekspertów merytorycznych i trenerów oraz przygotowanie profilu kompetencji eksperta ds. ewaluacji.
- i. Przekazanie Zamawiającemu zanonimizowanej bazy danych z sondażu.

8. Wymagania wobec ewaluatorów

O udzielenie Zamówienia mogą ubiegać się osoby fizyczne, prawne lub konsorcjum osób fizycznych lub prawnych reprezentowane przez osobę prawną. Wykonawca jest zobowiązany spełnić następujące warunki:

- a. Doświadczenie w prowadzeniu badań ewaluacyjnych w zakresie edukacji – co najmniej trzy udokumentowane badania;
- b. Doświadczenie w realizacji badań jakościowych i ilościowych, z wykorzystaniem wszystkich narzędzi i metod zaplanowanych w koncepcji ewaluacji SUS – co najmniej trzy badania;
- c. Doświadczenie w prowadzeniu warsztatów koncepcyjnych – co najmniej dwa warsztaty;
- d. Posiadanie odpowiednich zasobów do realizacji badania zgodnie z założeniami, w tym przeprowadzenia studiów przypadku i badania CATI:
 - 1 osoba z mim. 5 letnim doświadczeniem w doborze metodologii badań ilościowo-jakościowych i interpretacji ich wyników, w tym obejmujących badania przedstawione w ofercie,
 - 2 osoby z min. 3 letnim doświadczeniem w prowadzeniu badań metodami ilościowymi i jakościowymi oraz desk research, w tym obejmujących badania przedstawione w ofercie;
- e. Znajomość zagadnień w zakresie systemu oświaty, w tym przede wszystkim doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz rozwoju pracy szkoły.

9. Sposób wyboru ewaluatorów

- a. Ofertę należy złożyć na formularzu stanowiącym załącznik do zapytania ofertowego.

- b. Ofertę należy przesłać w formie pliku PDF na adres: anna.sokolnicka@ceo.org.pl; w terminie do 19 maja 2019, w temacie należy wpisać „Ewaluacja SUS”
- c. Autorzy najwyższej ocenionych ofert zostaną zaproszeni do udziału w rozmowach, których celem będzie prezentacja dotychczasowego dorobku badawczego.
- d. Ostateczny wybór Wykonawcy badania nastąpi po ocenie jakościowej doświadczeń przedstawionych w ofercie i w czasie spotkania oraz po porównaniu wycen usługi zaproponowanych przez oferentów.